

INVESTIGAȚIA PROFESORULUI - MODALITATE DE DEZVOLTARE A IDEILOR DESPRE: „*CUM ALEGEM TEMA TEZEI DE LICENȚĂ/MASTER?*”

Nina VOLONTIR, conferențiar universitar, doctor

Catedra Geografie Generală, UST

Rezumat. Lucrarea prezentată își propune să aducă în prim plan relevarea unor observații, rezultate din experiențele și practica educațională personală, cu referire la activitatea desfășurată cu studenții în procesul de alegere a temei tezei de licență/master. Referitor la aspectul metodologic-practic se prezintă Algoritmul practic al activității și resursele procedurale utilizate. În concluzie se menționează că activitatea desfășurată oferă posibilitatea dezvoltării la studenți a competențelor de bază necesare într-o discuție, dezbateri, precum și competența de a formula, de a alege tema tezei de licență/master.

Cuvinte-cheie: tema tezei de licență, algoritm practic, resurse procedurale.

THE TEACHER'S INVESTIGATION – A MODALITY OF DEVELOPING IDEAS ON: "*HOW DO WE CHOOSE THE THEME OF THE LICENTIATE/MASTER THESIS?*"

Abstract. The paper presented aims at emphasizing some observation, results from personal experience and educational practice, referring to the work carried out with the students in the process of choosing the theme of the Licentiate / Master thesis. Regarding the methodological-practical aspect, it is presented the practical algorithm of the activity and the procedural resources which are used. In conclusion, it is mentioned that this kind of activity offers the possibility to develop students' basic competencies required in a discussion, debate, as well as the competence to formulate, to choose the theme of the licentiate / master thesis.

Keywords: thesis theme, practical algorithm, procedural resources

Argument

Argumentul elaborării acestei lucrări este de a nu rata oportunitatea de implicare activă a studenților în procesul de alegere a temelor tezelor de licență și de master, precum, și de a nu se simți stresați în fața necesității de a elabora teza. Am pornit de la convingerea fermă, că implicarea studenților într-o discuție constructivă cu privire la: „*Ce temă mi-ași dori pentru realizarea tezei de licență/master?*” poate avea randamentul scontat. Scopul principal al studiului/investigației este de a promova o atitudine generală pozitivă de exploatare a potențialului intelectual, inventiv și creativ al studenților absolvenți. În loc de a accepta sau a respinge orice practică, recomandăm o atitudine de experimentare care are în vedere avantajele și dezavantajele organizării activităților didactice de selectare a temelor tezelor de licență și master cu studenții. Alegerea temei tezei, precum și elaborarea tezei de licență și de master relevă capacitatea studentului de a concepe, a realiza efectiv și a prezenta rezultatul cercetării științifice independente, demonstrând capacitatea studentului de aplicare în practică a cunoștințelor teoretice, de utilizare a diverselor metode și mijloace de cercetare, a tehnicilor de calcul etc. Elaborarea tezelor de licență/master oferă studentului o gamă de priorități: să-și extindă orizontul de cunoștințe în domeniul de formare; să-și valorifice potențialul creativ în soluționarea diverselor probleme; să-și confirme nivelul de pregătire pentru profesia aleasă etc. [4].

Metodologia studiului

Mai întâi, dorim să împărtășim cu cititorii câteva observații generale, rezultate din experiențele și practica educațională personală. Am antrenat studenții ca și co-investigatori în acest studiu, fără a le dezvălui statutul lor de subiecți ai investigației. Am solicitat subiecții doar să se implice total prin adresarea de întrebări și răspunsuri la acestea, care sunt importante atât pentru studiu, cât și pentru dezvoltarea la studenți a gândirii libere, logice, analitice, critice și autocritice. Activitatea a avut rolul:

- de a genera o atmosferă destinsă în grup;
- de a susține toleranța și comunicarea între studenți;
- de a realiza o sensibilizare a studenților prin tema abordată;
- de a oferi cât mai multe situații de formare și dezvoltare la studenți a competențelor de bază necesare într-o discuție sau dezbateră, precum și în cercetare.

În acest context, profesorul comunică studenților că o importanță deosebită reprezintă formularea titlului/temei tezei de licență/master, aceasta reflectând oportunitatea investigației. Profesorul atenționează studenții că alegerea temei tezei trebuie să aibă la bază criterii bine definite, în concordanță cu tipul, scopul și obiectivele cercetării reflectate în conținutul tezei. Se aduce la cunoștința studenților câteva cerințe de bază actuale cu referire la titlul/tema tezei de licență/master [1, 5]:

- să acopere integral aria domeniului general de studii, să vizeze domenii interdisciplinare cu un grad avansat de noutate, să reflecte probleme de cercetare la nivel local, național;
- să acopere nivelul de cunoștințe generale și de specialitate ale studentului;
- să reflecte disciplina preferată a studentului din perioada studiilor;
- să reflecte impactul social al investigației realizate;
- să fie formulată scurt și nesofisticat, să fie concisă, dar destul de explicită, clară și completă, conținând un minimum de cuvinte semnificative;
- să reprezinte o continuitate a activității viitoare (după obținerea diplomei) a studentului;
- să ofere studentului posibilitatea de documentare bibliografică.

Activitatea de lucru asupra tezei de licență / master debutează cu alegerea domeniului de cercetare reflectat în teză, care poate fi selectat din tematica elaborată și propusă de Catedra de profil și aprobată de către Consiliul Facultății. Alegerea temei (ca prim pas în realizarea tezei) se efectuează în dependență de fiecare student, ținând cont de interesele proprii sau acceptând recomandarea profesorului care ulterior va deveni conducătorul științific al tezei de licență/master. În continuare, prezentăm, în linii generale, aspectul metodologic-practic al activității în care abilitățile studenților au fost valorificate la alegerea temei de licență/master (Tabelul. 1).

Tabelul 1.

Algoritmul practic al activității și resurse procedurale utilizate

Sarcini de lucru	Resurse procedurale	
1. Gândiți-vă 2-3 minute cu referință la subiectul: „ <i>Ce temă mi-ași dori pentru teza de licență/master?</i> ”, respectând criteriile și cerințele enunțate cu referire la tema tezei de licență/master.	Gândiți / Lucrați în perechi / Comunicați, [2, 3]	
2. Formulați titluri cu teme asupra cărora a-ți fi interesați în elaborarea tezei de licență/master.	Scriere liberă [2, 3] . Lansarea liberă a ideilor în scris (crearea unui produs propriu).	
3. Prezentați oral produsul realizat.	Brainstorming. [2, 3] Presentare frontală a temelor formulate.	
4. Înscrieți ideile acumulate în tabelul propus, rămânând deschisă posibilitatea de a completa și de a dezvolta alte idei din cele înscrise deja.	Tema formulată	Tema selectată
5. Discutați, analizați, comparați și rezumați ideile propuse, în scopul alegerii ulterioare a temei tezei de licență/master.	Lecturați – Rezumați în perechi, Discuția dirijată [2, 3]	
6. Dintre temele discutate, fiecare dintre voi, selectați tema solicitată pentru teza de licență/master.	Sintetizarea [2, 3]	

Profesorul vine în ajutor studenților pentru a corecta, a completa, a redacta temele formulate. În dependență de interesul științific studentul alege tema concreta a tezei de licență/master care poate fi redactată cu acordul conducătorului științific de teză, fiind aprobată de către Catedra de profil și Consiliul Facultății.

Rezultate obținute

Studenții au formulat și au propus o gamă de teme pentru tezele de licență/master, completând prima coloană din tabelul propus. Profesorul, în caz de necesitate, intervine cu unele precizări, completări și redactarea temelor formulate de către studenți. Dintre temele formulate și discutate studenții au selectat cele mai relevante teme pentru studiu și au completat coloana a doua a tabelului.

Tabelul 2.

Teme formulate și selectate de către studenți

Tema formulată de către studenți	Tema redactată și selectată de către studenți
Cultură, tradiții și obiceiuri populare din raionul Căușeni.	Studiu etnogeografic din Raionul Căușeni.
Calculul scurgerii medii la prezența și lipsa datelor monitoringului hidrologic.	Determinarea scurgerii râurilor de pe teritoriul Republicii Moldova
Managementul deșeurilor din orizontul local	Managementul deșeurilor din Raionul Cimișlia
Elemente ale peisajelor culturale din zona Toltrelor Prutului.	Elemente ale peisajelor culturale din zona Toltrelor Prutului de Mijloc.
Ravenele de la Cimișlia – Monument al naturii.	Monumente geologo-paleontologice din partea de sud a Republicii Moldova.
Aspecte caracteristice ale topoclimatului.	Aspecte caracteristice ale topoclimatului urban (studiu de caz).
Potențialul energetic eolian.	Potențialul energetic eolian al Republicii Moldova.

Pentru unii studenți, obișnuiți cu un alt mod de desfășurare a activităților didactice, această activitate a constituit o provocare. Solicitând aprecierea procesului de lucru și a produsului obținut, un student a scris: *„La această activitate ne-am putut expune liber ideile și am avut posibilitatea de a comunica noi între noi, nu doar cu profesorul. Am înțeles ce înseamnă comunicarea liberă, spontaneitatea și toleranța ideilor exprimate. Voi aplica și eu în activitățile didactice cu elevii astfel de metodologii efective”*.

Concluzii

- Activitatea didactică organizată și desfășurată oferă posibilitatea dezvoltării la studenții absolvenți a competențelor de bază necesare într-o discuție sau dezbateră, într-o investigație, precum și dezvoltarea competenței studenților de a formula, de a redacta și de a alege tema tezei de licență/master.
- Interesul studenților pentru acest subiect a fost deosebit de intensificat și, indiscutabil, i-a determinat pe studenți să fie mai activi, mai creativi și mai eficienți în orice activitate didactică.
- Sugestia noastră finală este ca profesorii care vor lectura acest articol să se antreneze într-un studiu informal despre practicile educaționale care sunt prezentate în lucrare.

Bibliografie

1. Ghid metodic privind elaborarea și susținerea tezelor de Licență / Master la Institutul de Relații Internaționale din Moldova. Chișinău: IRIM, 2017.
2. Dulamă M.E. Modele, strategii și tehnici didactice activizante cu aplicații în geografie. Cluj-Napoca: Editura CLUSIUM, 2002.
3. Dulamă M.E. Metodologii didactice activizante - teorie și practică, Ediția a 2-a. Cluj-Napoca: Editura CLUSIUM, 2008.
4. Prunici P., Sochircă E., Taban E., Mamot V. Ghid privind elaborarea și susținerea tezelor de licență și master (Facultatea de Geografie, UST). Chișinău:UST, 2017.
5. Țărălungă V., Odinoakaia I. Ghid metodic privind elaborarea și susținerea tezelor de licență. Bălți: Universitatea de Stat „Alecu Russo”, 2014.